

УДК 373.3.016:51+376-056.261.016:51

**Л.І. Лісова**  
ruzhitska@rambler.ru

## **ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АРИФМЕТИЧНИХ ЗАДАЧ, ЩО РОЗВ'ЯЗУЮТЬ УЧНІ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ**

**Відомості про автора.** Лісова Людмила Іванівна, кандидат педагогічних наук, асистент кафедри логопедії та спеціальних методик факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Україна. E-mail: [ruzhitska@rambler.ru](mailto:ruzhitska@rambler.ru)

**Contact.** Lisova Lyudmila the Ph.D. of Pedagogy, assistant of therapy and special methods of Corrective and Social Pedagogy And Psychology Department of Kamenetz-Podolsk National Ivan Ohienko University, Ukraine. E-mail: ruzhitska@rambler.ru

**Лісова Л.І. Порівняльна характеристика арифметичних задач, що розв'язують учні загальноосвітньої та спеціальної загальноосвітньої школи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення.** У запропонованій статті на підставі аналізу програми загальноосвітньої школи та спеціальної школи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення ми бачимо спільні та відмінні типи арифметичних задач, які пропонуються програмою для розв'язування учням початкових класів загальноосвітньої школи та спеціальної загальноосвітньої школи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. Зокрема, в підготовчому класі учні обох категорій мають вміння розв'язувати однакові типи задач, лише для учнів загальноосвітньої школи згадується ще і про логічні задачі. Аналогічні типи задач мають розв'язувати молодші школярі в 1 класі, лише задачі на знаходження невідомого доданку пропонуються для учнів з тяжкими порушеннями мовлення у 2 класі. В 2 класі школярі загальноосвітньої школи вже працюють над складеними та ускладненими арифметичними задачами, а учні з тяжкими порушеннями мовлення ще ні, що спричинено особливостями розвитку пізнавальної діяльності молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення. На учнів з тяжкими порушеннями мовлення у 3 класі покладається більше навантаження щодо вивчення нових типів арифметичних задач і розпочинається робота над складеними арифметичними задачами. В 4 класі молодші школярі обох шкіл мають працювати над однаковими типами арифметичних задач.

**Ключові слова:** арифметична задача, загальноосвітня школа, молодший шкільний вік, програма, тяжкі порушення мовлення.

**Лисовая Л.И. Сравнительная характеристика арифметических задач, которые решают ученики общеобразовательной и специальной общеобразовательной школы для детей с тяжелыми нарушениями речи.** В предлагаемой статье на основании анализа программы общеобразовательной школы и специальной школы для детей с тяжелыми нарушениями речи мы видим общие и отличительные типы арифметических задач, которые предлагаются программой для решения ученикам начальных классов общеобразовательной школы и специальной общеобразовательной школы для детей с тяжелыми нарушениями речи. В частности, в подготовительном классе ученики обеих категорий должны уметь решать одинаковые типы задач, только для учащихся общеобразовательной школы упоминается еще и о логические задачи. Аналогичные типы задач должны решать младшие школьники в 1 классе, только задачи на нахождение неизвестного слагаемого предлагаются для учащихся с тяжелыми нарушениями речи во 2 классе. В 2 классе школьники общеобразовательной школы уже работают над сложными и осложненными арифметическими задачами, а ученики с тяжелыми нарушениями речи еще нет, что вызвано особенностями развития познавательной деятельности младших школьников с тяжелыми нарушениями речи. Учеников с тяжелыми нарушениями речи в 3 классе возлагается большая нагрузка по изучению новых типов арифметических задач и начинается работа над сложными арифметическими задачами. В 4 классе младшие школьники обеих школ должны работать над одинаковыми типами арифметических задач.

**Ключевые слова:** арифметическая задача, общеобразовательная школа, младший школьный возраст, программа, тяжелые нарушения речи.

**Lisova L.I. Comparative characteristic of arithmetic tasks, which are solved by students of general and special secondary schools for children with severe speech impairment.** In the proposed article, based on the analysis of the program of the secondary school and the special school for children with severe speech impairments, we see common and distinct types of arithmetic problems that are proposed by the program for solving elementary school pupils in a secondary school and a special general secondary school for children with severe speech disorders. An important role in the course of primary school mathematics is played by arithmetical problems. On the one hand, they form a specific section of the program, the content of which students must learn, on the other - act as a didactic tool for the education, education and development of students. In our opinion, the solving of arithmetic tasks contributes to the development and emergence of cognitive interest. It is aimed at solving the problems

that appear in the students. After all, in the course of the work the teacher does not give them ready answers, but makes them participants, acquaintances of knowledge. He stimulates them to reflect on the obscure and incitement to questions. Younger students open up new knowledge that may help to get more information. On the basis of the analysis of the draft State standard and mathematics program for a secondary school and a special secondary school for children with severe speech disorders, a comparative description of the types of arithmetic tasks studied by elementary school students is conducted. In particular, in the preparatory class, pupils of both categories must be able to solve the same types of tasks, only for students of a secondary school it is mentioned also about logical tasks. Similar types of tasks should be solved by younger schoolchildren in grade 1, only tasks for finding an unknown term are offered for pupils with severe speech disorders in the 2nd form. In grade 2, schoolchildren of a secondary school are already working on complex and complicated arithmetic tasks, and students with severe speech disorders are not yet due to the peculiarities of the development of cognitive activity of junior pupils with severe speech disorders. For students with severe speech disorders in the 3rd class, there is a greater burden on the study of new types of arithmetic problems and work on complex arithmetic tasks begins. In grade 4, junior pupils of both schools have to work on the same types of arithmetic tasks.

**Key words:** arithmetic problem, secondary school, junior school, program, severe speech broadcasting.

**Актуальність дослідження.** У системі загальної середньої освіти одне із основних місць займає початкова школа, де закладається фундамент розумових, моральних та емоційно-вольових якостей особистості. Курс математики початкових класів є основою для осмисленого засвоєння математичних знань, формування умінь і навичок, а також і отримання математичної освіти в цілому.

Важливу роль у курсі математики початкової школи відіграють арифметичні задачі. Вони з одного боку, складають специфічний розділ програми, зміст якого учні мають засвоїти, з другого – виступають як дидактичний засіб навчання, виховання і розвитку школярів.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Вивченню арифметичних задач молодшими школярами з типовим розвитком присвячені праці А.В. Брушлінського, П.Я. Гальперіна, В.В. Давидова, В.А. Крутецького, Н.О. Менчинської та ін. А також, досліджували ефективні методи, шляхи формування у школярів молодших класів вміння розв'язувати арифметичні задачі М.О. Бантова, М.В. Богданович, М.В. Козак, А.Я. Король, В.А. Мізюк, М.І. Моро Г.Б. Поляк, А.С. Пчелко, С.О. Скворцова та ін.

Особливості розв'язування арифметичних задач учнями початкової школи з тяжкими порушеннями мовлення (надалі ТПМ) досліджували Н.С. Гаврилова, Ф. Гедрене, Є.М. Мастюкова, В.В. Тарасун, Л.Є. Томме та ін.

Зокрема, В.В. Тарасун звертає увагу на те, що в основі труднощів навчання дітей з ТПМ лежать такі причини: недорозвинення сукцесивних та симультанних (на перцептивному, мнестичному, мовленнєво-мисленнєвому рівнях) синтезів, як наслідок, у них недостатньо формуються загальні та спеціальні навчальні здібності [4, с. 179], що відображається в труднощах під час розв'язання арифметичних задач.

Дослідження Л.Є. Томме показують, що в учнів з ТПМ спостерігається вибіркова недостатність когнітивних функцій і процесів, які є базовими передумовами формування знань з математики і розв'язування арифметичних задач, зокрема, школярі з ТПМ з труднощами впізнають навіть добре знайомі об'єкти, що свідчить про неповноцінність функцій, симультанності та сукцесивності сприймання, порушення зорового гнозису [5, с. 32-34].

Н.С. Гаврилова, у пояснювальній записці до програми школи для дітей з ТПМ зауважує, що рівень засвоєння учнями з ТПМ навчального матеріалу з математики нижчий, ніж у школярів з типовим розвитком. У більшості молодших школярів з ТПМ спостерігаються труднощі засвоєння математичного матеріалу (зокрема, розв'язування арифметичних задач) впродовж усієї початкової школи. Однією з найважливіших причин виникнення таких особливостей оволодіння дітьми з ТПМ навчальним матеріалом з цієї дисципліни є недостатня сформованість у них базових психічних процесів та функцій. Ці особливості були враховані у програмі для спеціальної загальноосвітньої школи для дітей з ТПМ [1, с. 255-259].

На нашу думку, саме розв'язування арифметичних задач сприяє розвитку та виникненню пізнавального інтересу. Він спрямовується на розв'язання питань, що з'являються в учнів. Адже в процесі роботи вчитель не повідомляє їм готових відповідей, а робить їх учасниками, здобувачами знань. Він стимулює їх до роздумів над незрозумілим і спонукає до запитань. Перед молодшими школярами відкриваються нові знання, які можуть сприяти отриманню більшої інформації.

**Метою** нашого дослідження було на підставі аналізу змісту програми для загальноосвітньої школи та школи для дітей з ТПМ здійснити порівняння типів арифметичних задач, що вивчаються даними категоріями молодших школярів.

**Виклад основного матеріалу.** На основі аналізу проекту Державного стандарту і програми з математики для загальноосвітньої школи та спеціальної загальноосвітньої школи для дітей з ТПМ нами проведено

порівняльну характеристику типів арифметичних задач, які вивчають учні початкових класів (див. табл. 1).

Таблиця 1

**Типи арифметичних задач які вивчають учні початкових класів в нормі та з тяжкими порушеннями мовлення**

Клас	Типи арифметичних задач які запропоновані для вивчення учням з нормальним розвитком у програмі та підручнику	Типи арифметичних задач які розв'язують учні з ТПМ
підготовчий	<p><i>Програма</i> – Розв'язує прості арифметичні задачі та логічні задачі.  <i>Типи арифметичних задач в програмі не вказані.</i>  <i>Робочий зошит для дітей старшого дошкільного віку:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- знаходження суми;</li> <li>- знаходження остачі;</li> <li>- порівняння;</li> <li>- цікаві задачки (логічні).</li> </ul>	<p>Прості арифметичні задачі на :</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- знаходження суми;</li> <li>- знаходження остачі;</li> <li>- порівняння.</li> </ul>
1	<p><i>Програма</i> – прості арифметичні задачі на:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- знаходження суми та різниці;</li> <li>- збільшення та зменшення числа на кілька одиниць;</li> <li>- різницеве порівняння чисел;</li> <li>- знаходження невідомого доданку.</li> </ul> <p><i>Підручник</i> –</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>На знаходження суми двох чисел</li> <li>На знаходження різниці (остачі) двох чисел</li> <li><b>Збільшення</b> числа на кілька одиниць</li> <li><b>Зменшення</b> числа на декілька одиниць</li> <li>На <b>різницеве порівняння</b></li> <li>Знаходження невідомого доданка</li> </ul>	<p>Прості арифметичні задачі на:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- знаходження суми;</li> <li>- знаходження остачі;</li> <li>- збільшення та зменшення на декілька одиниць;</li> <li>- порівняння;</li> <li>- різницеве порівняння.</li> </ul>
2	<p>Прості арифметичні задачі на:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- знаходження невідомого зменшуваного; Знаходження невідомого зменшуваного</li> <li>- невідомого від'ємника;</li> <li>Знаходження невідомого від'ємника</li> <li>- знаходження добутку і частки;</li> <li>Знаходження суми однакових доданків (добутку)</li> </ul>	<p>Прості арифметичні задачі на:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- знаходження суми та залишку;</li> <li>- збільшення та зменшення на декілька одиниць;</li> <li>- різницеве порівняння;</li> <li>- знаходження одного з доданків за даними сумою і другим доданком;</li> <li>- знаходження зменшуваного за даними від'ємникомі різницею;</li> <li>- знаходження невідомого</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"><li>- збільшення (зменшення) числа в кілька разів; Збільшення числа в кілька разів (Зменшення числа в кілька разів)</li><li>- ділення на частини; Знаходження частки (ділення на рівні частини)</li><li>- ділення на вміщення. Знаходження частки (ділення на вміщення)</li><li>- Знаходження частини від числа</li><li>Обернені задачі на:<ul style="list-style-type: none"><li>- знаходження суми і різниці;</li><li>- з відношенням «більше на», «менше на», «більше в», «менше в» (на різницеve порівняння).</li></ul></li><li>Складенні задачі:<ul style="list-style-type: none"><li>- які містять відношення «більше на», «менше на», «більше в», «менше в»;</li></ul></li><li>Ускладненні задачі на:<ul style="list-style-type: none"><li>- знаходження суми і різниці;</li><li>- знаходження третього доданка за сумою і двома відомими доданками</li></ul></li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>від'ємника за даними зменшуваним і різницею;</li><li>- знаходження добутку;</li><li>- знаходження частки.</li></ul>
<b>3</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>Складені арифметичні задачі на:<ul style="list-style-type: none"><li>- зведення до одиниці;</li><li>- на спосіб відношення;</li><li>- знаходження частини числа та числа за його частиною.</li></ul></li><li>Знаходження невідомого від'ємника</li><li>Знаходження невідомого зменшуваного</li><li>Кратне порівняння двох чисел</li><li>Знаходження невідомого множника</li><li>Знаходження невідомого діленого</li><li>Знаходження невідомого дільника</li><li>Знаходження числа за його частиною</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>Складені арифметичні задачі на;<ul style="list-style-type: none"><li>- знаходження суми;</li><li>- різниці,</li></ul></li><li>збільшення чи зменшення на декілька одиниць.</li><li>Прості та складені арифметичні задачі на:<ul style="list-style-type: none"><li>- зменшення і збільшення у декілька одиниць,</li><li>- знаходження добутку і частки.</li></ul></li><li>Прості арифметичні задачі на:<ul style="list-style-type: none"><li>- знаходження невідомого множника за даними добутком і іншим множником;</li><li>- знаходження невідомого діленого та дільника;</li><li>- знаходження залежностей між швидкістю, відстанню і часом;</li><li>- ціною кількістю і вартістю;</li><li>- площею прямокутника і довжиною суміжних його сторін.</li></ul></li></ul>

<p>4</p>	<p>Прості арифметичні задачі на:                  - знаходження швидкості руху, відстані, часу;                  - на знаходження площі прямокутника;                  - на знаходження середнього арифметичного;                  - на пропорційне ділення;                  - на знаходження невідомого за двома різницями;                  - задачі на знаходження тривалості події, часу початку та закінчення події</p>	<p>Складені арифметичні задачі на:                  - знаходження суми;                  - різниці;                  - збільшення чи зменшення на декілька одиниць.                  Складені арифметичні задачі з різними кількісними відношеннями і з пропущеними даними (з діями віднімання, додавання, ділення і множення).                  Прості і складені арифметичні задачі на:                  - зменшення і збільшення у декілька разів;                  - знаходження добутку і частки.                  Складені арифметичні задачі на знаходження залежностей між:                  - швидкістю, відстанню і часом;                  - ціною, кількістю і вартістю;                  - площею прямокутника і довжиною суміжних його сторін.</p>
----------	---	--

За результатами аналізу програм ми бачимо, що у програмі загальноосвітньої школи вказано, що в підготовчому класі учні мають опрацювати прості арифметичні і логічні задачі. Типи задач не конкретизуються. В програмі для дітей з ТПМ вказано, що учні підготовчого класу мають розв'язувати прості задачі на знаходження суми, на знаходження остачі та на порівняння.

Для 1 класу загальноосвітньої школи вказано в програмі, що учні мають розв'язувати прості арифметичні задачі на знаходження суми та різниці, на збільшення та зменшення числа на кілька одиниць, на різницеве порівняння чисел, на знаходження невідомого доданку. Вимоги програми школи для дітей з ТПМ для 1 класу аналогічні лише задачі на знаходження невідомого доданку пропонуються у 2 класі.

Учні 2 класу загальноосвітньої школи за вимогами програми на кінець навчального року мають уміти розв'язувати наступні типи арифметичних задач: прості арифметичні задачі на: знаходження невідомого зменшуваного, невідомого від'ємника, знаходження добутку і частки, збільшення (зменшення) числа в кілька разів, ділення на частини, ділення на вміщення; обернені задачі на: знаходження суми і різниці, з відношенням „більше на“, „менше на“, „більше в“, „менше в“ (на різницеве порівняння); складені задачі: які містять відношення „більше на“, „менше на“, „більше в“, „менше в“; ускладнені задачі на: знаходження суми і різниці, знаходження третього доданку за сумою і двома відомими доданками; учні з ТПМ мають розв'язувати лише прості арифметичні задачі на: знаходження суми та залишку, збільшення та зменшення на декілька одиниць, різницеве порівняння, знаходження

одного з доданків за даними сумою і другим доданком, знаходження зменшуваного за даними від'ємником і різницею, знаходження невідомого від'ємника за даними зменшуваним і різницею, знаходження добутку, знаходження частки. Проаналізувавши типи задач, вказаних у програмі приходимо до висновку, що школярі з ТПМ 2 класу ще не працюють над складеними та ускладненими задачами.

Учні 3 класу загальноосвітньої школи мають уміти розв'язувати наступні типи задач: складені арифметичні задачі на зведення до одиниці, на спосіб відношення, знаходження частини числа та числа за його частиною. На учнів з ТПМ у 3 класі покладається більше навантаження щодо вивчення нових типів арифметичних задач. Складені задачі вони розпочинають вивчати з 3 класу, а учні ЗОШ над ними працювали вже у 2 класі, що спричинено особливостями розвитку пізнавальної діяльності молодших школярів з ТПМ. На кінець учні 3 класу мають уміти працювати над складеними арифметичними задачами на знаходження суми, різниці, збільшення чи зменшення на декілька одиниць; прості та складені арифметичні задачі на зменшення і збільшення в декілька одиниць, знаходження добутку і частки; прості арифметичні задачі на знаходження невідомого множника за даними добутком й іншим множником, знаходження невідомого діленого та дільника, знаходження залежностей між швидкістю, відстанню і часом, ціною, кількістю і вартістю, площею прямокутника і довжиною суміжних його сторін; складені арифметичні задачі на знаходження суми, різниці, збільшення чи зменшення на декілька одиниць; прості та складені арифметичні задачі на зменшення і збільшення в декілька одиниць, знаходження добутку і частки. Хоча в підручниках для ЗОШ усі перераховані типи задач подаються також.

У програмі для 4 класу загальноосвітньої школи учні мають опрацювати наступні типи простих арифметичних задач на: знаходження швидкості руху, відстані, часу, на знаходження площі прямокутника, на знаходження середнього арифметичного, на пропорційне ділення, на знаходження невідомого за двома різницями, задачі на знаходження тривалості події, часу початку та закінчення події. А для молодших школярів з ТПМ у програмі подаються складені арифметичні задачі на: знаходження суми, різниці, збільшення чи зменшення на декілька одиниць; складені арифметичні задачі з різними кількісними відношеннями і з пропущеними даними (з діями віднімання, додавання, ділення і множення); прості і складені арифметичні задачі на: зменшення і збільшення в декілька разів, знаходження добутку і частки; складені арифметичні задачі на знаходження залежностей між: швидкістю, відстанню і часом, ціною, кількістю і вартістю, площею прямокутника і довжиною суміжних його сторін.

**Висновки.** Отже, ми бачимо спільні та відмінні типи арифметичних задач, які пропонуються програмою для розв'язування учням початкових



класів загальноосвітньої школи та спеціальної загальноосвітньої школи для дітей з ТПМ. Зокрема, в підготовчому класі учні обох категорій мають вміння розв'язувати однакові типи задач, лише для учнів загальноосвітньої школи згадується ще і про логічні задачі. Аналогічні типи задач мають розв'язувати молодші школярі в 1 класі, лише задачі на знаходження невідомого доданку пропонуються для учнів з ТПМ у 2 класі. В 2 класі школярі загальноосвітньої школи вже працюють над складеними та ускладненими арифметичними задачами, а учні з ТПМ ще ні, що спричинено особливостями розвитку пізнавальної діяльності молодших школярів з ТПМ. На учнів з ТПМ у 3 класі покладається більше навантаження щодо вивчення нових типів арифметичних задач і розпочинається робота над складеними арифметичними задачами. В 4 класі молодші школярі обох шкіл мають працювати над однаковими типами арифметичних задач.

Таким чином, програмою для дітей з ТПМ передбачено, що молодші школярі з ТПМ до кінця четвертого класу мають опанувати типи арифметичних задач та способи роботи над ними ті ж, що і учні загальноосвітньої школи.

### Бібліографія

1. **Програми** для підготовчого, 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. – К.: Неопалима купина, 2014. – 360 с. 2. **Програми** для загальноосвітньої школи (1-4 класи). – К.: Просвіта, 2016. – 224 с. 3. **Скворцова С.О.** Методика навчання розв'язування сюжетних задач у початковій школі : навч.-метод. посіб. для студентів у 2-х ч. Ч. I. Методика формування в молодших школярів загального уміння розв'язувати сюжетні задачі / С.О. Скворцова. – О.: Абрикос-Компанія, 2011. – 268 с. 4. **Тарасун В.В., Гаврилова Н.С.** Особливості навчання математики молодших школярів з порушеннями мовленнєвого розвитку: Навчальний посібник. – Кам'янець-Подільський: ПП Мошинський В.С., 2007. – 268 с. 5. **Томме Л.Є.** Исследования готовности детей с тяжелыми нарушениями речи к обучению математики // Дефектология. – 2007. – №5 С. 33-41.

### References

1. **Prohramy** dlya pidhotovchoho, 1-4 klasiv zahal'noosvitnikh navchal'nykh zakladiv dlya ditey z tyazhkymy porushennyamy movlennya. – K.: Neopalyma kupyna, 2014. – 360 s. 2. **Prohramy** dlya zahal'noosvitn'oyi shkoly (1-4 klasy). – K.: Prosvita, 2016. – 224 s. 3. **Skvortsova S.O.** Metodyka navchannya rozv'yazuvannya syuzhetnykh zadach u pochatkoviyi shkoli : navch.-metod. posib. dlya studentiv u 2-kh ch. Ch. I. Metodyka formuvannya v molodshykh shkolyariv zahal'noho uminnya rozv'yazuvaty syuzhetni zadachi / S. O. Skvortsova. – O.: Abrykos-Kompaniya, 2011. – 268 s. 4. **Tarasun V.V., Havrylova N.S.** Osoblyvosti navchannya

matematyky molodshykh shkolyariv z porushennyamy movlennyevoho rozvytku: Navchal'nyy posibnyk. – Kamyanets'-Podil's'kyu: PP Moshyns'kyu V.S., 2007. – 268 s. 5. **Tomme L.Ye.** Yssledovanyya hotovnosti detey s tyazhelymy narushenyuyamy rechy k obuchenyyu matematyky // Defektolohyya. – 2007. – №5 S. 33-41.

Received 30.09.2017

Reviewed 18.10.2017

Accepted 15.11.2017

УДК 376-056.36:37.013.42

**О.П. Мілевська**

[elmilevskaya@gmail.com](mailto:elmilevskaya@gmail.com)

## СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ „ЛОГОПЕДИЧНА ГІМНАСТИКА”: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД

**Відомості про автора:** Мілевська Олена Павлівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри логопедії та спеціальних методик факультету корекційної та соціальної педагогіки та психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Україна.

**Contact:** Milevska Olena, PhD in Pedagogical Sciences, the Professor of Speech Therapy and Special Techniques Department, Kamyanets`-Podilskiy Ivan Ohienko National University, Department of Correction and Social Pedagogies and Psychology, Kamianets-Podilsky, Ukraine.

Email: [elmilevskaya@gmail.com](mailto:elmilevskaya@gmail.com)

**Мілевська О.П. Сутність поняття „логопедичної гімнастики”: сучасний погляд.** У статті здійснено спробу охарактеризувати логопедичну гімнастику як окрему категорію логопедичної корекції. У практиці логопедії закріпився певний стереотип у сприйманні сутності поняття „гімнастика” – артикуляційна, дихальна, голосова, пальчикова. Проте, зміст цього поняття варто розглядати ширше. У статті подано характеристику логопедичної гімнастики з точки зору її спрямованості та змістового наповнення. Зокрема, мета логогімнастики розглядається як корекційна, профілактична, психотерапевтична, стимулююча, розвивальна. Змістове наповнення представлено як комплекс різних видів логопедичної гімнастики та тренувальних вправ. Це артикуляційна, дихальна, голосова, пальчикова та мімічна гімнастики; виокремлено фонетичну, фонематичну, лексичну, граматичну